

JĘZYK POLSKI

wybrane zagadnienia nowej
podstawy programowej
w aspekcie dydaktycznym
– szkoła podstawowa

Agata Wodzińska
doradca metodyczny

Przesłanki wpływające na przyjętą koncepcję podstawy programowej z języka polskiego. Wyniki badań

W latach 2010–2015 przeprowadzono szereg ogólnopolskich badań dotyczących jakości nauczania języka polskiego na różnych etapach kształcenia.

Wypływają z nich następujące wnioski:

- Uczniowie kończący poszczególne etapy kształcenia mają **duże braki w wiadomościach i umiejętnościach** we wszystkich obszarach kształcenia.
- **Najsłabszą** stroną badanych jest **umiejętność formułowania argumentów i tworzenia logicznej, spójnej oraz poprawnej pod względem językowym wypowiedzi.**
- **Niskie kompetencje literackie** badanych, regres czytelnictwa mimo luźnej puli lektur obowiązkowych i zwiększenia propozycji książek bliskich tematycznie wiekowi rozwojowemu uczniów oraz **niski poziom kompetencji językowych** uczniów.

Najważniejsze zmiany

Powrót do uporządkowanej, systematycznej **wiedzy** jako podstawy kształtowania umiejętności.

Wprowadzenie po raz pierwszy **w sposób systemowy** elementów **retoryki** do podstawy programowej.

Funkcjonalne podejście do nauki o języku oraz **integralne** traktowanie zagadnień języka i komunikacji, literatury i kultury w wyniku postrzegania języka nie tylko jako narzędzia komunikacji, ale najważniejszego składnika kultury.

Wybór tekstów literackich stanowiących punkt wyjścia do **refleksji**, prowadzących ucznia do **zintegrowanego rozwoju** oraz zakorzenienia w tradycji i kulturze narodowej, a także w wartościach.

Wyeksponowanie **samokształcenia uczniów** jako umiejętności samodzielnego organizowania sobie warsztatu pracy, docierania do informacji, dokonywania ich selekcji, syntezy oraz wartościowania.

Porównanie podstaw programowych z 2017 i 2009 r.

Podstawa programowa od 2017 r.

- I. Kształcenie literackie i kulturowe.
- II. Kształcenie językowe.
- III. Tworzenie wypowiedzi.
- IV. Samokształcenie.

Podstawa programowa od 2009 r.

- I. Odbiór wypowiedzi i wykorzystanie zawartych w nich informacji.
- II. Analiza i interpretacja tekstów kultury.
- III. Tworzenie wypowiedzi.

Porównanie podstaw programowych z 2017 i 2009 r.

Podstawa programowa od 2017 r.

III. Tworzenie wypowiedzi

1. Elementy retoryki

2. Mówienie i pisanie

II. Kształcenie językowe

Podstawa programowa od 2009 r.

III. Tworzenie wypowiedzi

1. Mówienie i pisanie

2. Świadomość językowa

Uczeń jako uczestnik dialogu w procesie dydaktycznym

Nauczanie elementów retoryki na lekcjach języka polskiego:

► **elementy retoryki w rozumieniu oratorsko-komunikacyjnym:**

➤ nastawienie w nauczaniu na sztukę rozmowy oraz dialog obejmujący naukę słuchania, zadawania pytań, rzeczowego formułowania i odpierania argumentów

► **elementy retoryki w rozumieniu retoryczno-kompozycyjnym:**

➤ nauczanie wyrażania i interpretowania komunikatów w mowie i na piśmie w sposób zrozumiały dla odbiorcy, uporządkowany pod względem logicznym i kompozycyjnym, rzeczowy oraz poprawny językowo w pełnym zakresie kontekstów społecznych i kulturowych

Pięć zadań mówcy w retoryce klasycznej

- **Inwencja:** wynajdywanie tematu i przedmiotu myśli
- **Kompozycja:** funkcjonalne ułożenie zebranego materiału
- **Elokucja:** poprawne, jasne, stosowne i ozdobne wystowienie
- **Mnemonika:** opanowanie pamięciowe mowy
- **Akcja:** właściwe jej wygłoszenie

http://muzeumkarykatury.pl/joomla/index.php?option=com_content&view=article&id=648%3A-qrysunek-miesiacq-lipiec-2012&catid=394&Itemid=389

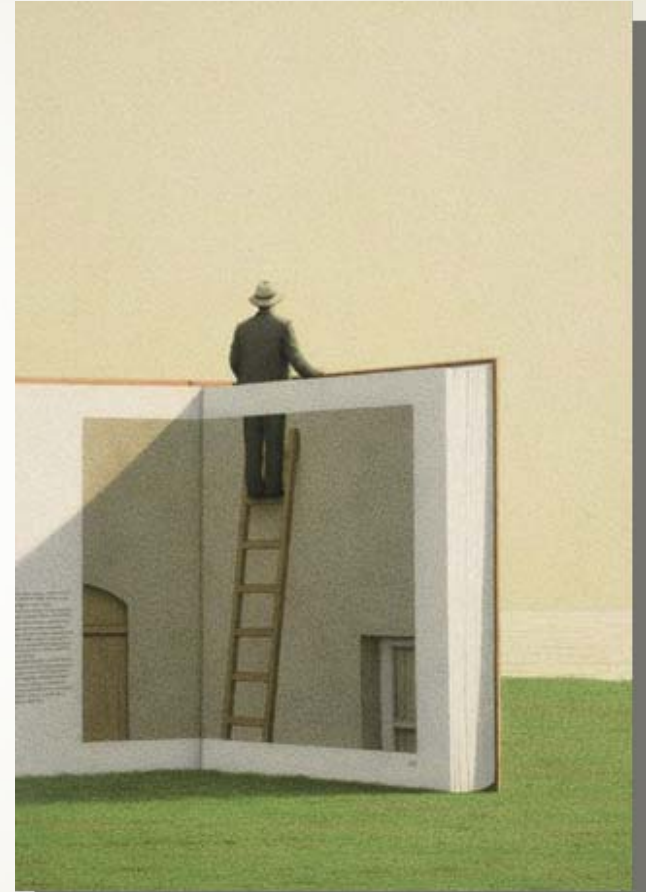
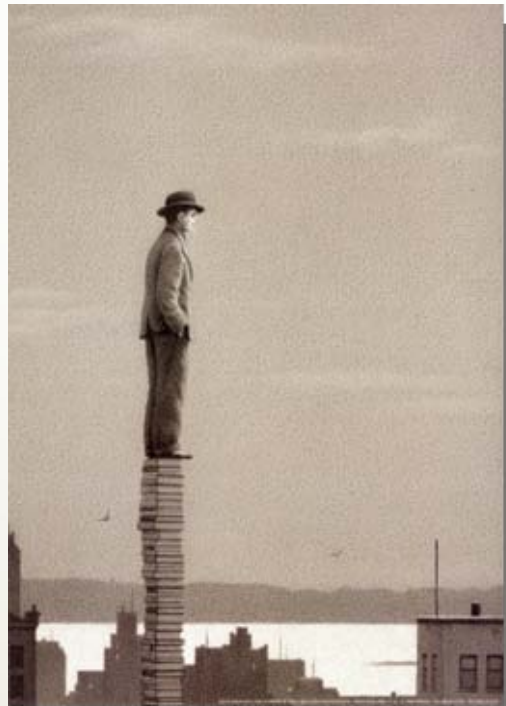
Przekonywanie – strategia marchewki

Na zakończenie...

Quint Buchholz

words create worlds

Dziękuję za uwagę